

<http://dspace.kspu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/2214/1/Reforming%20of%20teachereducation%20adaptation%20of%20international%20experience.pdf>

7. Poórová, E. 2017. An Interdisciplinary Approach to Teaching English for Specific Purposes at University // Book of abstracts of the International scientific and practical Internet conference «Foreign language in professional training of specialists: issues and strategies». – Kropyvnytskyi: EPC of Kirovohrad Volodymyr Vynnychenko State Pedagogical University. – 233 p. [Electronic resource], access: <http://www.kspu.kr.ua/ua/ntmd/konferentsiy/international-scientific-and-practical-internet-conference-foreign-language-in-professional-training-of-specialists-issues-and-strategies/section-3/6065-establishing-a-proficiency-in-teaching-english-for-future-specialists>

8. Koncepcia vyučovania cudzích jazykov v základných a stredných školách, 2007. Bratislava: MŠ SR a ŠPÚ [<http://www2.statpedu.sk/buxus/docs/predmety/kvcudzj.pdf>]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

СМІРНОВА Ліна Леонідівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри лінгводидактики та іноземних мов Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: особливості сучасних методик викладання іноземної мови, проблеми білінгвальної освіти.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

SMIRNOVA Lina Leonidivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Linguistics and Foreign Languages of the Centralukrainian State Pedagogical University named after Volodymyr Vinnychenko.

Circle of scientific interests: peculiarities of modern methods of teaching foreign language, problems of bilingual education.

Стаття надійшла до редакції 18.06.2019 р.

УДК 372.881.111.22.

ТОКАРЕВА Тетяна Станіславівна –

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри німецької мови та методики її викладання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

<https://orcid.org/0000-0001-6898-821X>

e-mail: tokareva.tatyana29@gmail.com

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ УЧНІВ ДО ВИВЧЕННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Міжнародні зв'язки України, які постійно розширюються та укріплюються, вимагають знання іноземної мови від кожного, незалежно від спеціальності. Процес вивчення німецької мови у середній загальноосвітній школі та ефективність здобутих знань великою мірою визначається рівнем мотивації учнів. Створення мотивів іншомовного спілкування відіграє дуже важливу роль, тому що без мотиву немає дії, немає вчинку. Але надати вмотивованого характеру іншомовному спілкуванню у штучно створених умовах, а саме на уроці, доволі непросто. Учні знають, що застосування іноземної мови у житті не є достатньо реальним з двох основних причин. Перша полягає в низькому рівні володіння іншомовними навичками і вміннями, а друга – у вузькості ситуацій застосування знань з іноземної мови [1, с. 26].

«Мотиваційна сфера учіння – складне ієрархічне утворення, що містить як безпосередньо діючі мотиви, так і свідомо прийняті наміри, що виходять із відповідних норм, принципів та суспільних ідеалів. Тому мотиви розрізняються як за змістом, так і за

своїм місцем та значенням у цій ієрархічній структурі, що формує і активізує потребу учня у засвоєнні знань [6, с. 3]». Домінуючі мотиви у навчальній діяльності школяра визначають його ставлення до навчання, основну лінію поведінки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичною основою вивчення природи мотивів є праці В. Асеева, С. Ільїна, М. Матюхіної, Г. Щукиної та ін., зокрема, В. Г. Асеев у результаті своїх досліджень робить висновок про те, що вирішення питання про значимість навчального матеріалу відіграє важливу роль і складає основу ціннісного відношення до дійсності; зв'язки мотивів із психічними процесами, емоціями та почуттями, індивідуальними особливостями суб'єктів учіння – роботи М. Алексеевої, К. Альбуханова-Славської, В. Мерліна та ін. Зроблено спроби дослідити шляхи і методи формування мотивів навчальної діяльності – праці М. Алексеевої, В. Богословського, А. Маркової, М. Якобсона та ін. [7].

Метою статті є розгляд основних причин зменшення інтересу учнів до вивчення німецької мови та узагальнення ефективних

методів і прийомів підвищення мотивації учнів основної та старшої школи до вивчення німецької мови.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вплив мотивації визначає світоглядну позицію особистості, внутрішній емоційний стан та адекватну оцінку ситуації [8]. І. Зимова, А. Леонтьєв, А. Маслоу під мотивацією розуміли систему спонукання імпульсів, спрямованих на навчальну діяльність, у разі позитивної установки вчителя, на більш глибоке вивчення іноземної мови, її вдосконалення і прагнення розвинути потреби пізнання іншомовної мовленнєвої діяльності [9]. Не менш важливим є висновок, який зробив А. Н. Леонтьєв: актуально усвідомленим може бути лише той зміст, який виступає перед суб'єктом як предмет, на який спрямована та чи інша дія.

На думку психологів, для формування особистісного відношення до змісту інформації потрібні завдання, які вимагають аналізу знань, які є в учнів, співвіднесення їх із ситуацією, яка виникла, пошуку нових знань, нових аргументів. Так, можна порізно організувати роботу із текстом: в одному випадку запропонувати переказати текст, в іншому – охарактеризувати вчинок, описаний у тексті, виявити й аргументувати його причини, висловити своє ставлення до героя оповідання, сказати, чи зміг би сам учень так вчинити [1, с. 26].

Відсутність інтересу до вивчення німецької мови є однією із причин слабкої успішності учнів з цього предмету. Не на користь мотивації є такі чинники, як: 1) відсутність систематичних і глибоких роз'яснень про значення вивчення іноземних мов; 2) учні не завжди бачать можливості застосування на практиці отриманих знань [3, с. 3], вони не усвідомлюють необхідності вивчення німецької мови, у них немає до неї інтересу, оскільки учні не спостерігають практичних результатів роботи над мовою [4, с. 73]; 3) навчальний матеріал, особливо той, який вивчається у старших класах, стає для багатьох учнів малодоступним, настає розрив між знаннями учнів та вмінням застосовувати ці знання, учні не помічають своїх успіхів і їм здається, що часто зусилля витрачаються безцільно. У старших класах настає розрив між фактичними знаннями та вміннями школярів та вимогами програми. Порушується один із основних принципів – принцип доступності [3, с. 12]; 4) вчитель не враховує розумового розвитку учнів, не виховує їх мислення, не розширює кругозір учнів, не навчає навичкам самостійної роботи; 5) інтерес учнів до вивчення німецької мови втрачається внаслідок одноманітності уроків [3, с. 3], застосування таких методів

викладання, що не стимулюють логічне і усвідомлене заучування мовного матеріалу, а які орієнтують учнів лише на інтуїтивне розуміння. [4, с. 75]; 6) учням недостатньо зрозумілим є мовний і фактичний матеріал; 7) часто самостійна домашня підготовка завдань є недостатньою; 8) завдання контролюються не завжди із необхідними висновками. Через це, як наслідок, з'являються труднощі, непорозуміння із постановкою завдань; 9) спосіб подачі вправ, який призводить до того, що часом вони сприймаються як одноманітні та як такі, які недостатньо враховують інтереси учнів [11, с. 579].

Всі добре знають, як непросто виховати в учнів потребу вивчати іноземну мову, переконати кожного учня в тому, що йому необхідно знати цей предмет і підтримувати інтерес до нього [2, с. 40]. Важливим завданням тут є викликати в учнів інтерес до німецької мови, домогтися усвідомленого ставлення до її вивчення, бо без цього неможливо підвищити рівень успішності [4, с. 73]. З огляду на процесуальні аспекти мотивації вивчення німецької мови повинно приносити радість. Для цього можна запропонувати такі шляхи вирішення проблеми: комплексне і функціонально-обумовлене використання навчальних засобів; створення оптимальних умов діяльності на уроці; розподіл індивідуальних завдань для залучення до роботи особливо обдарованих учнів чи як допомога у подоланні труднощів у навчанні; використання соціальних відносин для організації роботи над вивченням німецької мови; більша самостійності учнів; усвідомлення досягнутих результатів по можливості на кожному уроці [10, с. 283].

Оскільки для школярів властивим є прагнення до пізнання та вирішення проблем (особливо моральних), виявлення логічних та причинно-наслідкових зв'язків, пошуку доказів з питання, яке їх цікавить, вираження свого ставлення до певних важливих для них явищ, то у цьому і слід шукати мотиви для спілкування. Для цього існують дві можливості, одна з яких криється у змісті навчального матеріалу, а інша – у формулюванні завдань, які мотивують спілкування [1, с. 26].

Оскільки розвиток особистості відбувається у спільній діяльності тих, хто навчає, і тих, хто навчається, завдання вчителя полягає у такому плануванні та реалізації навчального процесу, щоб учні у процесі навчання могли розвивати свою особистість. Більшість завдань потрібно формулювати у такій формі, щоб учень також виявляв активність зі свого боку [10, с. 281].

Під час роботи над лексикою в першу

чергу учнів слід навчати здогадуватися про значення незнайомого слова, не користуючись словником, за словотворчими елементами, за коренем, за контекстом, за аналогією з українськими словами. Вміння здогадатися про значення слова вже вказує шляхи його запам'ятовування, тобто навчає учнів раціональних способів заучування слів; це надзвичайно важлива та необхідна якість для засвоєння слів іноземної мови. Перевіряючи знання учнями лексики, слід в'яснити, чи можуть вони зрозуміти те чи інше слово або певний вираз на слух та вживати його в мовленні. З даною метою слід виконувати наступні види завдань: 1) переклад слів, словосполучень і невеличких оповідань на німецьку мову; 2) відповіді на запитання вчителя; 3) утворення прикладів з даними словами; 4) опис предмета чи картини з використанням певної лексики; 5) письмово скласти невелике повідомлення; 6) постановка запитань на певну тему; 7) заміна у реченні певного слова синонімом чи антонімом і т. д. [3, с. 6].

Повторення лексичного та граматичного матеріалу бажано проводити у зв'язку із розвитком навичок розмовної мови, з розвитком певних умінь [3, с. 16]. «Так, повторюючи слова по темі *«Meine Familie»* учням пропонується коротко розповісти про свою сім'ю і задавати питання один одному. При повторенні, наприклад, суфіксів іменників, проводиться бесіда про професії. Тема *«Прийменники з Dativ та Akkusativ»* повторюється під час опису класу, школи, своєї кімнати, квартири та ін. Повторення можна організувати під час всіх видів роботи над мовою. Пояснюючи учням нові слова, паралельно вести повторення слів із тим же коренем, з тим самим суфіксом, а також проводити повторення тематичних слів. При поясненні граматичного матеріалу учні також згадують раніше вивчений матеріал [3, с. 17]. Завдання «вивчити слова» також можна зробити більш цікавим, якщо урізноманітнити його. Так, можна запропонувати учням вивчити слова і навести з ними приклади, вивчити слова і скласти невеличку розповідь, вживаючи нові слова, поставити питання, включивши в нього нові слова і т. ін. [3, с. 52].

Найбільш важлива роль стосовно підвищення мотивації учнів до вивчення німецької мови відводиться текстам, до яких висуваються певні вимоги, а саме, тексти повинні: 1) містити значущу для учнів проблему та основний обсяг знань, необхідний для її вирішення; 2) містити необхідні лексичні одиниці і мовленнєві зразки оціночного характеру; 3) мати особистісно-спрямований характер (автор тексту – особистість, адресат – також

особистість); 4) відповідати основним показникам мовленнєвих висловлювань учнів даної вікової групи, вже розробленим у методичній літературі; 5) відобразити ідеї світосприйняття, моральні явища, доступні для розуміння даними учнями [1, с. 27–28]. Під час роботи з текстами потрібно показувати учням, що знання слів та виразів, які були вивчені у зв'язку із опрацюванням якого-небудь параграфу, допомагає їм зрозуміти оповідання чи розповідь, де зустрічаються ці слова. Для цього із прочитаного та перевіреного тексту відбираються речення-зразки, які мають поширення у розмовній мові і повинні у подальшому слугувати учням моделлю при побудові аналогічних речень. Речення-зразки учні записують у свої словники та складають власні приклади за зразком чи за певною моделлю [3, с. 6].

Домашню роботу можна урізноманітнити, якщо запропонувати учням прочитати текст і переказати його зміст або прочитати текст і скласти розповідь за аналогією. Можна дати учням завдання придумати заголовки до окремих частин тексту, скласти план, знайти речення, які відображають основну ідею оповідання, або речення, які характеризують героя, його вчинки, місце події і т. ін. Учням може бути запропоновано скласти питання до прочитаного і при цьому вказано кількість питань чи їх тематика (наприклад, питання повинні стосуватися лише головних дійових осіб), чи обов'язково необхідно вжити певну граматичну форму (наприклад, учні повинні задати питання використовуючи займенникові прислівники, сформулювати питання і вживати при цьому *Perfekt* чи *Präteritum* і т. ін.) [3, с. 52].

Зважаючи на комунікативну спрямованість навчального процесу з німецької мови, необхідно звернути особливу увагу на вироблення та удосконалення навичок говоріння. Оскільки іншомовне спілкування залучає внутрішні психічні особливості та можливості учнів, воно надає можливість організувати справжню взаємодію як між вчителем та учнем, так і між учнями на уроці і використати цю співпрацю для підвищення мотивації учнів до вивчення німецької мови. Завдяки організації близьких до життя бесід у режимі вчитель-учень, заохоченню до бесіди у режимі учень-учень або також у режимі учень-вчитель учні мають більше можливостей залучатися до процесу спілкування та відчувати себе повноправними суб'єктами даного процесу [10, с. 281].

Викликати у школярів потребу у спілкуванні на іноземній мові – значить реалізувати одну із необхідних умов навчання

іншомовної культури. Природна потреба у спілкуванні на німецькій мові може бути викликана при допомозі ситуацій, в основу яких покладені суспільно-значимі цінності (соціальні, етичні, естетичні та ін.), які зберігають свою природність незалежно від місця, де відбувається їх обговорення. «Такі ситуації сприятимуть формуванню в учнів різних умінь. Обговорення подібних ситуацій дозволить зіштовхувати різні думки, викличе у школярів потребу відстояти свою точку зору, тобто потребу у спілкуванні на іноземній мові. Використання саме таких ситуацій дасть можливість вирішувати і виховні задачі у процесі навчання іноземної мови, оскільки виховати активну особистість можна лише завдяки обговоренню ситуацій, в основі яких лежать справжні цінності [5, с. 43]».

Складання діалогів є одним із улюблених видів роботи учнів. Можливість спілкуватися з однокласниками як реалізація власних мовленнєвих інтенцій у межах заданого контексту виступають стимулом до спілкування. Відповіді на запитання (у тому числі і на запитання вчителя) як спеціальна форма діалогічного мовлення практикується з особливим інтересом. Оскільки учні добре ознайомлені з таким видом роботи, вони усвідомлюють, що можуть в основному успішно виконати завдання. Таким чином підвищується їх вмотивованість до цієї форми говоріння. Учні відчують себе достатньою мірою залученими до спілкування при виконанні таких завдань, які вимагають формулювання прохань, питань, побажань, спонукань та ін. [11, с. 580].

Під час роботи над розмовними темами можна запропонувати учням спеціальні завдання під рубрикою «*Ich brauche Deutsch*»: допоможи, будь ласка, зрозуміти, що написано на фотографії у німецькому інтернет-виданні, замов собі обід у німецькій кав'ярні і т. н. Оскільки підручники мало знайомлять учнів із методами вивчення іноземних мов, учням можна запропонувати різні тексти про методи вивчення іноземних мов, можна організувати проблемну бесіду на тему «*Welche Methode ziehst du vor? Warum?*». Її можуть продовжити кращі учні з інших класів, обговорюючи питання «*Wie lernst du Deutsch?*». Прослуховування та обговорення таких бесід, записаних на диктофон, стимулює інших школярів розповісти про те, як вони вивчають вдома іноземну мову [2, с. 40].

Опис картин, у свою чергу, також приваблює увагу учнів, викликає готовність їх до роботи, а отже може підвищити мотивацію учнів до вивчення німецької мови. Візуальна демонстрація позамовних факторів відповідно до теми уроку, яка на даний момент

опрацьовується, стимулює мовне вираження, у даному випадку необхідний мовний матеріал усвідомлюється учнями більш активно, актуально і ці знання закріплюються й надалі завдяки опису картини. [3, с. 15]. Учні можна пропонувати прості оціночні судження (висловлювання), коментарі, тлумачення змісту картини. Можна також використовувати репродукції відомих картин, щоб спонукати учнів до використання мовних і фактичних знань. Довготривала підготовка до таких завдань стимулює поглиблене вивчення мови і одночасно сприяє естетичному вихованню учнів [11, с. 580–581].

Навчання аудіювання має також значні резерви для підвищення мотивації учнів до оволодіння німецькою мовою. З метою перевірки розуміння іншомовного мовлення на слух учням пропонуються такі завдання: 1) написати синоніми / антоніми до продиктованих слів; 2) перекласти словосполучення із тексту; 3) скласти і записати п'ять питань, які передають основний зміст розповіді; 4) назвати «проблеми» діючих осіб; 5) дати оцінку певних ситуацій. Крім необхідного охоплення деталей важливим є виявлення в учнів інтересу до глибшого усвідомлення змісту прослуханого тексту, до формулювання проблемних завдань. Саме елементи проблемності під час навчання аудіювання сприяють духовному осмисленню учнями почутого і сприятимуть використанню прослуханої інформації для вирішення ними певних завдань [10, с. 282].

Слід акцентувати увагу на тому, що письмо є таким видом навчальної діяльності учнів, неправомірно зменшені можливості якого заважають використовувати його для розвитку мотивації до вивчення мови та для особистісного розвитку учнів. Творчі письмові роботи є корисними для доповідей, презентацій, для виготовлення стінгазет, інформаційних вісників, електронної газети, що мають місце на уроці німецької мови. Це гарна можливість для використання учнями набутих вмій [11, с. 282].

Безперечно, особисті якості вчителя, його уроки, ерудиція значною мірою забезпечують мотивацію учіння. Процес викладання німецької мови повинен мати практичну спрямованість, яка дає можливість задовольнити потребу учнів у застосуванні отриманих знань на практиці. Перш за все уроки німецької мови слід, за можливості, проводити на мові, яка вивчається. Така організація уроку переконує учня в тому, що німецька мова, як і рідна мова, є засобом спілкування. Для цього необхідно цілеспрямовано вводити необхідні слова, звороти та речення. Складаючи план уроку,

вчителеві необхідно передбачати не лише вивчення лексичного та граматичного матеріалу підручника, а й включати слова та звороти класного вживання, які обумовлені темою уроку. За такої умови в учнів розвиватиметься не лише навичка розуміння іншомовного мовлення, а й міцніше закладатимуться основи для говоріння [3, с. 5].

Мовлення самого вчителя повинно мінятися, ставати багатшим та яскравішим з року в рік. Розпорядження вчителя може бути виражене різними формами: *Lesen Sie weiter! Setzen Sie fort! Fahren Sie fort! Jetzt möchte ich gerne hören, wie X. liest. Wollen wir Y. im Lesen prüfen* і т. д. Вряд чи в учня може викликати інтерес повідомлення, яке повторяється протягом багатьох років: „*Die Stunde ist zu Ende*“. Він буде прислухатися до мовлення вчителя, якщо знає, що про це може бути сказано і в іншій формі: *Die Stunde ist aus. Machen wir Schluss. Wollen wir unsere Arbeit für heute beenden (abschließen)*.

Різноманітність мовлення вчителя не тільки робить урок більш цікавим, а й сприяє тому, що учні краще починають розуміти німецьке мовлення, виходячи за межі усталених визначень і не розгублюються, коли та чи інша думка висловлена в не зовсім звичній формі, оскільки вони на практиці зіштовхуються із багатозначністю слова. Варіативність мовлення вчителя сприяє також удосконаленню мовлення учнів, оскільки вони привчаються відповідати на різні запитання. Ця варіативність сприяє і збагаченню мовлення учнів та засвоєнню ними поширених у німецькій мові конструкцій, таких як «*wollen wir ...*», «*Lasst uns ...*», «*ich möchte ...*» і. д.

Висновки та перспективи подальших розвідок напряму. Отже, завдання підвищення мотивації учнів до вивчення німецької мови полягає не тільки в тому, що вчитель, прищеплюючи учням інтерес до предмету, сприяє тим самим кращій успішності, кращим знанням, досягає гарної дисципліни і охайного виконання домашніх завдань. Оскільки провідна роль вчителя передбачає знання і оцінку структури потреб та мотиваційної структури учнів, перед учителем стоять більш широкі завдання. Необхідно вмотивувати учнів так, щоб вони продовжували заняття німецькою мовою і після закінчення школи. З цією метою необхідно пояснювати учням значення німецької мови у світі, приділяти більше уваги вивченню історії та культури німецькомовних країн, використовувати автентичні матеріали, інтерактивні методи навчання, проводити роз'яснювальну роботу з батьками учнів.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Богданова О. С. Формирование личностного отношения учащихся к знаниям при обучении иностранному языку. *Иностранные языки в школе*. 1989. – № 6. – С. 24–29.
2. Борисова З. С., Смолина Л. П. Некоторые пути развития интереса учащихся к изучению иностранного языка. *Иностранные языки в школе*. 1990. – № 3. – С. 40–43.
3. Златогорская Р. Л. Привитие учащимся интереса к изучению иностранного языка. М.: Государственное учебно-педагогическое издательство Министерства просвещения РСФСР. – 1959. – 75 с.
4. Ительсон Е. И. Об отношении учащихся к иностранному языку как к учебному предмету. *Иностранные языки в школе*. 2010. – № 8 «Золотые страницы», выпуск 2. – С. 73–77.
5. Коростелев В. С., Пассов Е. И., Кузовлев В. П. Принципы создания системы коммуникативного обучения иноязычной культуре. *Иностранные языки в школе*. 1988. – № 2. – С. 40–45.
6. Кучма М.О. Мотивация вивчення іноземної мови сучасними старшокласниками. *Іноземні мови*. 1999. – № 1. – С. 3–4.
7. Кушмар Л. В. Мотивация як необхідна складова опанування дисципліни «Англійська мова (за професійним спрямуванням)». *Іноземні мови*. 2017. – № 2. – С. 34 – 38.
8. Тригуб І. П. Мотивация студентів як один із основних факторів успішної професійної підготовки / І. П. Тригуб // [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ст.: <http://naub.oa.edu.ua/2014/motyvatsiya-studentiv-yak-odnyh-iz-osnovnyh-faktoriv-uspishnoji-prifesijnoji-pidhotovky/>.
9. Шалаєва Г. В. Деякі аспекти мотивації вивчення іноземних мов студентами-медиками / Г. В. Шалаєва // [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ст.: http://www.rusnauka.com/39_VSN_2014/Philologia/3_182620.
10. Krück, Brigitte. Führende Rolle des Lehrers und Entwicklung der Motivation. *Fremdsprachenunterricht*. 1985. – № 29. – С. 280–288.
11. Walter, Brigitte. Entwicklung der Lernmotivation durch Nutzen aktueller Interessen der Schüler. *Fremdsprachenunterricht*. 1983. – № 27.

REFERENCES

1. Bogdanova, O. S. (1989). *Formirovaniye lichnostnogo otnosheniya uchashchikhsya k znaniyam pri obuchenii inostrannomu yazyku*. [Formation of students' personal attitude to knowledge when teaching a foreign language / Foreign languages at school].
2. Borisova, Z. S. (1990). *Nekotoryye puti razvitiya interesa uchashchikhsya k izucheniyu inostrannogo yazyka*. [Some ways of developing students' interest in learning a foreign language / Foreign languages at school].
3. Zlatogorskaya, R. L. (1959). *Privitiye uchashchimsya interesa k izucheniyu inostrannogo*

yasyka. [Instilling students interest in learning a foreign language]. Moscow.

4. Itelson, Y. I. (2010). *Ob otnoshenii uchashchikhsya k inostrannomu yasyku kak k uchebnomu predmetu*. [About the attitude of students to a foreign language as a school subject / Foreign languages at school].

5. Korostelev, V. S., Passov, Y. I., Kuzovlev, V. P. (1988). *Printsipy sozdaniya sistemy kommunikativnogo obucheniya inoyazychnoy kul'ture*. [Principles of creating a system of communicative learning foreign culture / Foreign languages at school].

6. Kuchma, M. O. (1999). *Motyvatsiya vyvchennya inozemnoyi movy susasnyu starshoklasnykamy*. [Motivation to study a foreign language by modern high school students / Foreign languages].

7. Kushmar, L. V. (2017). *Motyvatsiya yak neobkhidna skladova opanuvannya dystsyplyny «Anhliyska mova za profesiynym spryamuvannyam»*. [Motivation as a necessary component of mastering the discipline «English language (by professional orientation)» / Foreign languages].

8. Tryhub, I. P. (2014). *Motyvatsiya studentiv yak odyz iz osnovnykh faktoriv uspishnoyi profesiynoi pidhotivky*. [Students' motivation as one of the main factors of successful professional training].

9. Shalayeva, H. V. (2014). *Deyaki aspekty motyvatsiyi vyvchennya inozemnykh mov studentamy-*

medykyamy. [Some aspects of motivation for studying foreign languages by medical students].

10. Krück, Brigitte. *Führende Rolle des Lehrers und Entwicklung der Motivation*. *Fremdsprachenunterricht*. 1985. – № 29.

11. Walter, Brigitte. *Entwicklung der Lernmotivation durch Nutzen aktueller Interessen der Schüler*. *Fremdsprachenunterricht*. 1983.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ТОКАРЄВА Тетяна Станіславівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри німецької мови та методики її викладання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: актуальні проблеми методики викладання німецької мови в середній школі.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

TOKAREVA Tetyana Stanislavivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Docent of the Department of German Language and Methods of its Teaching at the Volodymyr Vynnychenko Centralukrainian State Pedagogical University.

Circle of scientific interests: actual problems of the methodology of teaching German in high school.

Стаття надійшла до редакції 23.07.2019 р.

УДК 378.147.091.33-027.22]:74

ФУРСИКОВА Тетяна Володимирівна –

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка
<https://orcid.org/0000-0003-3744-0707>
 e-mail: tan_u@ukr.net

РОЗВИТОК ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Основою модернізації сучасної вищої мистецької освіти є компетентнісний підхід, спрямований на вдосконалення професійної підготовки майбутніх фахівців галузі мистецтва. У цьому підході «закладається ідеологія мистецької освіти, основою якої є сучасні вимоги до ринку праці, зміна соціального замовлення на рівень готовності випускника до виконання основних виробничих функцій та можливість самореалізації особистості через професійну діяльність» [12, с. 11]. Отже, актуальність запровадження компетентнісного підходу саме до мистецької освіти зумовлена потребами суспільства, котре вимагає підготовки якісного високопрофесійного

фахівця, здатного максимально реалізовувати себе у професійній діяльності, адаптуватися до швидкозмінних умов, планувати власне професійне зростання, бути мобільним.

Компетентнісний підхід у мистецькій освіті уможливорює перенести акцент з рівня знань суб'єктів навчання на їхні вміння, спрямовані на творчу дію – компетентності. Питання розвитку компетентностей, які є важливими для фахівців образотворчого мистецтва, не знаходить широкого висвітлення у дослідженнях науковців, що актуалізує тему нашого дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні аспекти компетентнісного підходу в мистецькій освіті обґрунтовано в працях А. Линенко, Л. Масол,